

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Cho vay trung và dài hạn là hoạt động cho vay nhằm đáp ứng nhu cầu vốn để khách hàng thực hiện các dự án phát triển sản xuất kinh doanh, phục vụ đời sống. Cho vay là một trong những hoạt động mang lại nguồn thu nhập chủ yếu cho các Ngân hàng Thương mại đồng thời nâng cao khả năng cạnh tranh của Ngân hàng. Cho vay trung và dài hạn cả về số lượng và chất lượng là hoạt động mang tính chiến lược của các Ngân hàng Thương mại. Với những khoản cho vay trung và dài hạn có quy mô lớn và lãi suất cao, thời gian dài sẽ mang lại lợi nhuận chủ yếu cho Ngân hàng.

Khi ngân hàng cấp tín dụng cho khách hàng chính là ngân hàng đang tạo ra và duy trì khách hàng của mình trong tương lai. Tạo điều kiện để Ngân hàng mở rộng phạm vi hoạt động của mình và ngày càng khẳng định vai trò, vị thế của mình trong nền kinh tế. Khi Ngân hàng không đa dạng hoá hoạt động cho vay, đa dạng hoá khách hàng, thời hạn vay tiền thì ngân hàng không thể đứng vững được trong nền kinh tế thị trường với sự cạnh tranh gay gắt của các Ngân hàng khác. Mặt khác, tín dụng trung và dài hạn còn là công cụ cạnh tranh hiệu quả của Ngân hàng nhằm thu hút khách hàng về phía mình. Khi có được mối quan hệ, Ngân hàng có điều kiện lôi kéo khách hàng sử dụng các dịch vụ khác do mình cung cấp .

Mặt khác cho vay trung và dài hạn còn là cách thức khả thi để giải quyết nguồn vốn huy động còn dư thừa tại mỗi ngân hàng thương mại. Đồng thời là cách để Ngân hàng gọi vốn từ nền kinh tế đáp ứng nhu cầu về vốn cho các doanh nghiệp. Vì vậy cần phải nâng cao chất lượng cho vay trung và dài hạn để giải quyết vấn đề huy động và sử dụng vốn có hiệu quả, thu được lợi nhuận, qua đó phát triển hoạt động của mình, tăng cường khả năng cạnh tranh với các Ngân hàng khác .

Tuy nhiên, hoạt động cho vay trung và dài hạn được xem là có hiệu quả khi nó đảm bảo được 3 yếu tố: khả năng sinh lợi, khả năng thu hồi cả gốc và lãi đúng hạn, khả

năng thanh khoản từ phía nguồn, song không phải tất cả các Ngân hàng Thương mại đều thực hiện tốt hoạt động này. Một số Ngân hàng gặp khó khăn trong việc quản lý và thu hồi nợ, một số khác lại gặp khó khăn trong việc không thể tìm được dự án thích hợp để cho vay hoặc gặp khó khăn trong việc huy động vốn. Vì vậy việc xem xét chất lượng hiệu quả hoạt động cho vay nhất là cho vay trung và dài hạn là hết sức cần thiết. Nó giúp các Ngân hàng có thể đánh giá lại hoạt động tín dụng của mình từ đó đưa ra các giải pháp nhằm khắc phục những tồn tại, thiếu sót và đẩy mạnh hơn nữa hoạt động tín dụng .

Nếu như trước đây, Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển Nông thôn Việt Nam thường được biết đến là một ngân hàng chuyên doanh hoạt động trong lĩnh vực đối ngoại, thanh toán quốc tế, kinh doanh ngoại tệ và thường chỉ quan hệ với các doanh nghiệp nhà nước lớn, thì nay với chiến dịch chuyển dịch cơ cấu, Agribank đã nổi lên như một ngân hàng đa năng, mở rộng mạng lưới hoạt động và mở rộng mối quan hệ với mọi loại hình doanh nghiệp lớn nhỏ cũng như phát triển dịch vụ ngân hàng bán lẻ, tăng quy mô tài sản và đa dạng hóa các sản phẩm dịch vụ, cung cấp các dịch vụ tín dụng có chất lượng cao, tương xứng với tiềm năng của ngân hàng. Để hạn chế những rủi ro liên quan tới hoạt động cho vay, Agribank đã luôn coi trọng công tác nâng cao chất lượng cho vay nói chung và chất lượng tín dụng trung và dài hạn nói riêng. Trong đó có các khâu thẩm định dự án trước khi cho vay; giải ngân trong cho vay; kiểm tra, giám sát sau khi cho vay và xử lý nợ xấu sau khi cho vay. Tuy nhiên, thực tế chất lượng cho vay trung và dài hạn tại Chi nhánh Agribank Quảng Ninh thời gian qua còn thấp, dư nợ xấu còn cao và có xu hướng tăng dần (nợ xấu qua các năm: 2014 là 10 tỷ đồng, 2015 là 22 tỷ đồng, 2016 là 27 tỷ đồng, 2017 là 31 tỷ đồng), quy mô tín dụng đầu tư dự án (dư nợ, số lượng khách hàng, số lượng dự án,...) còn thấp chưa tương xứng với tiềm năng và vị thế của mình .

Là cán bộ công tác nhiều năm tại Phòng Tín dụng - Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển Nông thôn Việt Nam - Chi nhánh Quảng Ninh, tôi luôn quan tâm đến hoạt động cho vay trong đó có hoạt động cho vay trung và dài hạn tại Chi nhánh .

Vì vậy sau khi nghiên cứu, học tập chương trình cao học quản trị doanh nghiệp,

tôi chọn đề tài “*Nâng cao chất lượng cho vay trung và dài hạn của Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển Nông thôn Việt Nam - Chi nhánh Quảng Ninh*” nhằm đưa ra những giải pháp thiết thực góp phần cải thiện thực trạng và từng bước nâng cao chất lượng cho vay trung và dài hạn của Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển Nông thôn Việt Nam - Chi nhánh Quảng Ninh, phát huy tối đa vai trò đòn bẩy của nó đối với nền kinh tế .

2. Mục đích nghiên cứu :

*** Mục tiêu chung :**

- Hệ thống hóa những cơ sở lý luận về cho vay trung và dài hạn của ngân hàng .
- Phân tích thực trạng, làm rõ những nhân tố ảnh hưởng đến chất lượng cho vay trung và dài hạn của Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam - Chi nhánh Quảng Ninh .

*** Mục tiêu cụ thể:**

- Đề xuất những giải pháp để nâng cao chất lượng cho vay trung và dài hạn của Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam - Chi nhánh Quảng Ninh trong những năm tới.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu:

a. Đối tượng nghiên cứu :

- Đối tượng nghiên cứu là vấn đề chất lượng cho vay trung và dài hạn của NHTM .

b. Phạm vi nghiên cứu :

- + Về không gian: Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam - Chi nhánh Quảng Ninh .
- + Về thời gian: Nghiên cứu thực trạng cho vay trung và dài hạn từ năm 2014 đến

tháng 9/2017, đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng hoạt động cho vay trung và dài hạn của Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam - Chi nhánh Quảng Ninh đến năm 2022 .

4. Phương pháp nghiên cứu

- *Phương pháp điều tra, thu thập số liệu:*

+ Đối với số liệu thứ cấp: được thu thập từ các báo cáo qua các năm của Chi nhánh NHNo&PTNT tỉnh Quảng Ninh như: Báo cáo tổng kết, báo cáo kết quả kinh doanh, báo cáo quyết toán cũng như các tư liệu nghiên cứu hiện có về chất lượng cho vay của ngân hàng đã được đăng tải trên các báo, tạp chí và trên Internet...

+ Đối với số liệu sơ cấp: Việc điều tra nguồn số liệu sơ cấp được tiến hành trên cơ sở khảo sát thực tế, điều tra thu thập ý kiến của các khách hàng đã sử dụng tín dụng trung và dài hạn do Chi nhánh NHNo&PTNT tỉnh Quảng Ninh cung cấp. Trên cơ sở đó đưa ra các giải pháp phù hợp để nâng cao chất lượng tín dụng trung và dài hạn tại ngân hàng .

- *Phương pháp tổng hợp số liệu:* Việc tổng hợp số liệu được tiến hành bằng phương pháp thống kê, được sử dụng chủ yếu để tổng hợp kết quả điều tra, phỏng vấn khách hàng sử dụng tín dụng trung và dài hạn

- *Phương pháp phân tích số liệu:* Trên cơ sở các tài liệu đã được tổng hợp, vận dụng các phương pháp phân tích thống kê như số tương đối, số tuyệt đối, số bình quân gia quyền, lượng tăng (giảm) tuyệt đối liên hoàn, tốc độ phát triển liên hoàn, tốc độ tăng (giảm) liên hoàn, phương pháp dãy số theo thời gian và phương pháp so sánh để phân tích kết quả kinh doanh cũng như tình hình phát triển tín dụng trung và dài hạn của ngân hàng qua các năm nhằm đáp ứng được mục đích nghiên cứu của đề tài đã đặt ra .

5. Kết cấu của Luận văn

Ngoài Phần mở đầu, kết luận và danh mục tài liệu tham khảo, nội dung chính của

Luận văn được kết cấu thành 3 chương.

Chương 1: Những vấn đề cơ bản về chất lượng cho vay trung và dài hạn của các ngân hàng thương mại

Chương 2: Thực trạng chất lượng cho vay trung và dài hạn của Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển Nông thôn Việt Nam - Chi nhánh Quảng Ninh

Chương 3: Giải pháp nhằm nâng cao chất lượng cho vay trung dài hạn tại Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển Nông thôn Việt Nam - Chi nhánh Quảng Ninh

6. Tổng quan các công trình nghiên cứu có liên quan

Trong phần này luận văn nêu ra một số đề tài khoa học, luận văn thạc sỹ của một số tác giả cùng đề cập đến vấn đề cho vay trung và dài hạn của các NHTM và cũng như đề cập đến các giải pháp để nâng cao chất lượng cho vay trung và dài hạn của NHTM, cụ thể như sau :

- Tác giả Nguyễn Quang Huy, luận văn Thạc sỹ 2012: **“Nâng cao hiệu quả cho vay dự án đầu tư tại Ngân hàng TMCP Đầu tư và Phát triển Việt nam - Chi nhánh Sơn La”** - Trường đại học KTQD.

Tác giả đã hệ thống hóa và làm rõ cơ sở lý luận về tín dụng cho vay trung dài hạn của NHTM. Phân tích, đánh giá thực trạng tín dụng cho vay dự án đầu tư của NHTM, chỉ ra những điểm mạnh, hạn chế trong việc nâng cao hiệu quả tín dụng cho vay dự án đầu tư của NHTM. Đưa ra hệ thống giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả tín dụng cho vay dự án đầu tư của NHTM .

Tuy nhiên, điểm hạn chế của đề tài này là tác giả sử dụng các phương pháp phân tích thông thường, đơn giản chưa cụ thể. Tác giả chỉ đưa ra các giải pháp chung chung, chưa bám sát kết quả nghiên cứu và phân tích của đề tài .

- Tác giả Phạm Anh Tuấn, luận văn Thạc sỹ 2012: **“Giải pháp nâng cao chất**

lượng tín dụng trung và dài hạn tại Chi nhánh Ngân hàng TMCP Đầu tư và phát triển Hà Nam” - Trường đại học KTQD.

Tác giả đã xây dựng được một cơ sở lý luận gọn nhẹ nhưng rất logic, từ việc thể hiện được những nội dung cơ bản của hoạt động cho vay của NHTM đến việc chi tiết hoá những vấn đề cho vay trung và dài hạn của NHTM. Cụ thể, tác giả đã nêu ra tầm quan trọng của việc nâng cao chất lượng cấp tín dụng trung và dài hạn của các NHTM trong thời kỳ hội nhập quốc tế sâu đậm, đánh giá thực trạng cấp tín dụng trung và dài hạn của các NHTM Việt Nam, các nhân tố ảnh hưởng đến chất lượng tín dụng trung và dài hạn. Công trình nghiên cứu cũng đã nêu lên được kinh nghiệm thành công trong nâng cao chất lượng tín dụng trung và dài hạn tại NHTM lựa chọn trên thế giới và bài học rút ra cho NHTM Việt Nam .

Tuy nhiên, điểm hạn chế của đề tài này là tác giả chỉ nêu các nhân tố ảnh hưởng đến hoạt động cho vay trung và dài hạn của NHTM nhưng tác giả không phân tích thực trạng của các nhân tố ảnh hưởng trên. Tác giả chỉ phân tích thực trạng cho vay trung và dài hạn sau đó nêu lên những kết quả đạt được và hạn chế ảnh hưởng đến chất lượng cho vay.

- Tác giả Cao Trường Sơn, luận văn Thạc sỹ 2013 **“Giải pháp nhằm nâng cao chất lượng tín dụng trung và dài hạn tại Sở giao dịch I - Ngân hàng Công thương Việt Nam”** - Học viện Ngân hàng .

Tác giả đã xây dựng được cơ sở lý luận thể hiện được những nội dung cơ bản của hoạt động cho vay của NHTM nói chung và cho vay trung dài hạn của NHTM nói riêng. Cụ thể tác giả đã nêu ra tầm quan trọng của việc nâng cao chất lượng cấp tín dụng trung và dài hạn của các NHTM, những mặt đạt được và những hạn chế trong cho vay trung và dài hạn hiện nay của NHTM. Từ đó tác giả đã đề xuất hệ thống giải pháp nhằm nâng cao chất lượng tín dụng trung và dài hạn của NHTM .

Tuy nhiên, điểm hạn chế của đề tài này là tác giả sử dụng các phương pháp phân

tích chủ yếu dựa vào phương pháp phân tích các chỉ tiêu định tính, các chỉ tiêu định lượng còn chưa đầy đủ, do đó số liệu nghiên cứu để so sánh còn nhiều hạn chế .

- Tác giả Đỗ Minh Điệp, luận văn Thạc sỹ quản trị 2013 **“Các giải pháp nhằm mở rộng và nâng cao chất lượng tín dụng tại Ngân hàng Thương mại Cổ phần Ngoại thương Việt Nam trong quá trình hội nhập”** - Trường đại học Kinh tế TP. Hồ Chí Minh .

Đề tài này tác giả dựa trên việc hệ thống hoá cơ sở lý luận về mở rộng và nâng cao chất lượng cho vay trung và dài hạn của NHTM, tác giả đã xây dựng các phương thức và chỉ tiêu đánh giá kết quả mở rộng và nâng cao chất lượng cho vay trung và dài hạn tại Ngân hàng. Với các chỉ tiêu đánh giá quá trình mở rộng cho vay đi kèm với việc nâng cao chất lượng cho vay, tác giả đã tiến hành phân tích thực trạng cho vay của Ngân hàng và đã làm sáng tỏ những tồn tại ảnh hưởng đến quá trình mở rộng và nâng cao chất lượng cho vay trung và dài hạn tại Ngân hàng. Qua phân tích thực trạng, tác giả đã đề xuất những giải pháp để mở rộng và nâng cao chất lượng tín dụng trung và dài hạn tại Ngân hàng .

Tuy nhiên đây là đề tài nghiên cứu về hoạt động cho vay và mở rộng cho vay trung và dài hạn tại Ngân hàng nên tác giả cũng gặp một số hạn chế nhất định trong quá trình nghiên cứu như: chưa làm sáng tỏ được đặc điểm nghiên cứu của từng đối tượng khách hàng để có chính sách hợp lý hơn trong quá trình mở rộng cho vay đi kèm với việc nâng cao chất lượng cho vay trung và dài hạn. Bên cạnh đó, tác giả chưa nêu lên những giải pháp mang tính ổn định và lâu dài cho Ngân hàng .

- Tác giả Nguyễn Văn Viện, luận văn Thạc sỹ 2014 **“Nâng cao chất lượng tín dụng trung và dài hạn tại Ngân hàng VCB - Chi nhánh Đắk Lắk”** Trường đại học Kinh tế Quốc dân .

Tác giả đã xây dựng được một cơ sở lý luận gọn nhẹ, thể hiện được những nội dung cơ bản về chất lượng cho vay trung và dài hạn của NHTM. Luận văn đã phân tích

thực trạng chất lượng tín dụng trung và dài hạn tại Vietcombank - Chi nhánh Đắk Lắk, từ đó đưa ra các giải pháp kiến nghị để nâng cao chất lượng hoạt động tín dụng. Tuy nhiên các giải pháp chưa có tính thuyết phục, còn chung chung .

- Tác giả Lê Trung Kiên, luận văn Thạc sỹ 2014 “**Hạn chế rủi ro cho vay trung và dài hạn tại Ngân hàng No&PTNT Việt Nam**” Trường đại học Kinh tế Quốc dân

Công trình nghiên cứu đã nêu ra tầm quan trọng của việc nâng cao chất lượng cấp tín dụng trung và dài hạn của các NHTM trong thời kỳ hội nhập quốc tế sâu đậm, đánh giá thực trạng vấn đề hạn chế rủi ro trong việc cấp tín dụng trung và dài hạn của NHNo&PTNT Việt Nam, tuy nhiên tác giả đưa ra các quan điểm về quản trị rủi ro chưa hợp lý .

- Trên cơ sở kế thừa thành quả của một số công trình nghiên cứu chất lượng tín dụng trung và dài hạn của các ngân hàng về mặt lý luận và thực tiễn, tôi đã vận dụng vào đề tài nghiên cứu của mình: “**Nâng cao chất lượng cho vay trung và dài hạn của Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam - Chi nhánh Quảng Ninh**” để đưa ra những giải pháp phù hợp với hoạt động cho vay trung và dài hạn của chi nhánh mình trong giai đoạn tiếp theo nhằm đạt được những kết quả cao hơn .